

51. Wagner H. Comparative studies on the sedative action of Valeriana extracts, valepotriates and their degradation products. *Planta Medica*. -1980. - Vol. 39. - P.358-365.

52. Wagner H. Phytomedicine research in Germany. *Environ Health Perspect*. - 1999. - Vol. 107. - P. 779-819.

53. Wagner H. Comparative studies on the sedative action of Valeriana extracts, valepotriates and their degradation products / H. Wagner, K. Jurcic, R. Schaette // *Planta med*. - 1980. - Vol. 38, №4. - P. 358-362.

54. Wagner H. Vergleichende Untersuchungen tiber die sedative Wirkung von Baldrianextracten, Valepotriaten und ihren Abbauprodukten /H. Wagner, K. Jurcic, R. Schaette // *Planta medica*. -1980. - Vol. 38. - № 4. - P. 363-365.

55. Wagner H. On the spasmolytic activity of valeriana extracts /H. Wagner, K. Jurcic // *Planta Med*. - 1979. - Vol. 37. - P. 84-86.

Надійшла до редакції 16.03.2012

УДК 615.28: 615.322: 582.975

А.А. Добровольный, А.С. Шаламай, Г.М. Войтенко НОВІ ПРЕПАРАТИ ВАЛЕРІАНИ - ВАЛЕРІКА, ВАЛЕВІ- ГРАН, МЕНОВАЛЕН ТА ТРИВАЛУМЕН

Ключові слова: препарати валеріани лікарської, фармакотерапевтична ефективність, підбір доз активних компонентів, технологія виробництва препаратів.

Наведений аналіз літературних даних досліджень фармакотерапевтичних властивостей препаратів валеріани лікарської (*Valeriana officinalis* L.) дозволяє судити про доцільність та перспективність створення її нових лікарських засобів з більш широким спектром лікувальних можливостей. Звернена увага на підбір та закладання в препарати чітко визначених доз з врахуванням конкретних активних компонентів валеріани, позаяк це є передумовою забезпечення стійкої лікувальної ефективності нового засобу. Сучасні методи технології переробки сировини цієї лікарської рослини дозволяють виготовляти окремі оригінальні препарати направленої терапевтичної дії.

А.А. Добровольный, А.С. Шаламай, Г.М. Войтенко НОВЫЕ ПРЕПАРАТЫ ВАЛЕРИАНЫ - ВАЛЕРИКА, ВАЛЕВИГРАН, МЕНОВАЛЕН И ТРИВАЛУМЕН

Ключевые слова: препараты валерианы лекарственной, фармакотерапевтическая эффективность, подбор доз активных компонентов, технология производства препаратов.

Приведенный анализ литературных данных изучения фармакотерапевтических свойств препаратов валерианы лекарственной (*Valeriana officinalis* L.) позволяет судить о целесообразности

ти и перспективности создания новых лекарственных средств с более широким спектром лечебных возможностей. Обращено внимание на подбор и закладку в препараты четко определенных доз с учетом конкретных активных компонентов Валерианы, поскольку это является предпосылкой обеспечения устойчивого лечебной эффективности нового средства. Современные методы технологии переработки сырья этого лекарственного растения позволяют изготавливать отдельные оригинальные препараты направленного терапевтического действия.

O.O. Dobrovolnyi, A.S. Shalamay, G.M. Voitenko NEW MEDICAL PRODUCTS OF VALERIAN - VALERICA, VALEVIGRAN, MENOVALEN AND TRIVALUMEN

Keywords: medical products of valerian, pharmacotherapeutical efficiency, selection of doses of active ingredients, technology of production of medical products.

Given review of the bibliographic data on pharmacotherapeutic properties study of the existing Valerian (*Valeriana officinalis* L.) medicinal products allows to conclude of advisability and perspectivity of the new Valerian medicinal products development having wider range of therapeutic possibilities. Selection and setting into the medicinal product well-specified dosages, with respect to certain active compounds of the Valerian, have been taken into account, because it's prerequisite for ensuring of the medicinal product permanent efficacy. Modern methods of it herbal substance processing allows to manufacture essential new medicinal product with directed therapeutic action.

УДК: 615.322:582.548.27

- О.І. Волошин, д.мед.н., проф. каф. пропедев. внутр. хвороб
Н.В. Бачук-Понич, к.мед.н., асист. каф. пропедев. внутр. хвороб
Л.О. Волошина, к.мед.н., доц. каф. внутр. мед.
В.Л. Васюк, к.мед.н., доц. каф. пропедев. внутр. хвороб
- Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

ІМБИР: ДЖЕРЕЛО РОСЛИННИХ ЛІКІВ БАГАТОСТОРОННЬОЇ ТА ПОЛПОРГАННОЇ ДІЇ (огляд літератури)

Імбир (*Zingiber*) належить до роду багаторічних трав'янистих рослин із родини імбирових (*Zingiberaceae*). Вважають, що латинська назва (*Zingiber*) переводиться із санскриту як "рогатий корінь". Батьківщиною імбиру є

Західна Індія, Південно-Східна Азія. Його вирощують в субтропічних і тропічних районах Японії, Китаю, Західної Африки, Бразилії, Аргентини, Ямайки [3, 15, 22].

У китайській та індійській народній медицині імбир

застосовувався впродовж тисячоліть як засіб для покращання травлення, від болю в суглобах, зубному болю, нудоті, шлунково-кишкових кольках, простуді [15]. У трактатах тогочасних цілителів імбир називали "універсальними ліками". Є історичні згадки про те, що імбир використовували моряки ще в V столітті нашої ери, щоб захистити себе від цинги, а також як засіб від нудоти. Торговими шляхами в середні віки із XI століття імбир був доставлений в Єгипет, Рим та Європу як пряність та лікувальний засіб. Саме Діоскорид запропонував використання імбиру при різних захворюваннях органів травлення та порушенні зору. Пізніше Парацельс та Лоніцер уточнили спектр застосування імбиру при ураженнях органів травлення та розробили лікарські форми (настоянки, порошки) при катарах шлунку, шлунково-кишковому болю, кольках, здутті живота, пітливості, зубному болю, нудоті. Ще в ті часи засоби з імбиру пропонували як афродизіак. Із середини XVIII століття імбир як пряність та лікарський засіб був дещо призабутий в Європі, але досить широко використовувався в азійській кухні. Однак, в останні десятиліття XX століття до імбиру знову проявився настільки високий інтерес науковців, лікарів, що його оцінюють як ренесанс, а наукові та клінічні досягнення у вивченні його цілющих властивостей у Німеччині Комісією Е опубліковані у вигляді монографії [7, 15].

Спеції з імбиру характеризуються особливим ароматом, легкою гостротою та гіркотою. Як оздоровча спеція дорослим рекомендують 2-4 грами порошку імбиру в супі, до м'ясних та овочевих страв і навіть дітям при зниженні апетиту та диспепсичних явищах: від 1-4 років - 0,5-1 грам на добу, 4-10 років - 1-2 грами, 10-16 років - 2-3 грами на добу [15, 18].

Багатогранний спектр фармакологічних властивостей імбиру зумовлений хімічним складом його коренів та екстрактів із нього. Зокрема, в коренях імбиру виявлено численні діючі речовини, основними з яких є: ефірна олія, вміст якої становить 1-4,3%, лінолева, олеїнова, нікотинова кислоти, сесквітерпенові сполуки (гінгерол, гінгеролен, гінгеренон А, Б, цингерол, цингиберен, р-бісаболон, магаоли, куркумен), флавоноїди, які посилюють секреторні процеси всіх травних залоз та мають жовчогінні властивості, а також аспарагін, кальцій, магній, марганець, залізо, фосфор, калій, натрій, вітаміни С, А, В₁, В₂ [15, 19, 21]. Крім того, імбир містить у собі всі незамінні амінокислоти (триптофан, треонін, метионін, фенілаланін, валін та ін.).

Пізніше глибше було вивчено гепатопротекторні, жовчогінні властивості, встановлено легку послаблювальну, сечогінну дію імбиру. Засоби з імбиру підвищують тонус і збуджують перистальтику кишечника, особливо при гіпо-і атонічних явищах у пацієнтів старших вікових груп [12, 15, 17, 20]. Крім того, імбир є ефективним при простудних захворюваннях, має відхаркувальну, бронхолітичну дію. У клінічних та експериментальних дослідженнях виявлені антиоксидантні властивості імбиру (руйнування вільних радикалів, запобігання їх утворенню). Встановлено, що імбир посилює процеси обміну і за рахунок цього сприяє очищенню організму та нормалізації ваги. Крім того,

доведена здатність імбиру розширювати периферичні капіляри, знижувати агрегантні властивості тромбоцитів та покращувати реологічні властивості крові [9, 14, 16, 18]. У коренях імбиру знайдено ряд сесквітерпенових сполук, основним з яких є гінгерол, який інгібує активацію тромбоцитів, а також призводить до покращання фібринолітичних властивостей крові [19, 21]. Доведено, що гінгероли і діарилгептаноїди (гінгеренон А і Б) пригнічують синтез простагландин-лейкотриєнової ланки порушень локальної мікроциркуляції та метаболізму, забезпечують усунення місцевої ішемії, а також проявляють протизапальні, антипіретичні та анальгезуючі властивості. Така їхня дія забезпечує сприятливі ефекти при виразковій хворобі, особливо у пацієнтів старших вікових груп. При експериментальному токсичному гепатиті (CCl₄, галактозамінова моделі) доведено гепатопротекторні властивості екстракту імбиру. Згодом також доведені інотропна дія та здатність розширювати периферичні капіляри [18, 19, 20]. Імбирна олія часто використовується в косметології та ароматерапії.

Висвітлюючи спектр застосування засобів з імбиру, слід вказати на його ефективність при функціональній диспепсії у пацієнтів від дитячого до похилого віку, хронічних гастритах зі зниженою секреторною функцією, втраті апетиту будь-якого генезу, нудоті центрального генезу (внаслідок серотонін-антагоністичних ефектів і пригнічення відповідних центрів у ЦНС), при різних кінетозах неврологічного походження (як допоміжний засіб), "хворобі мандрівників", ревматичних ураженнях (остеоартроз, реактивний артрит, подагра), остеохондрозі [1, 5, 6, 8, 10, 23]. До протипоказань застосування засобів з імбиру відносять блювання у вагітних, жовчнокам'яну хворобу [15, 19].

Проводяться дослідження імуномодуючих, антисклеротичних властивостей імбиру. У педіатрії його рекомендують при симптомах затримки психомоторного розвитку завдяки антиоксидантним, ноотропним ефектам [8]. У хірургічній практиці імбир застосовують у післяопераційному періоді, оскільки він сприяє припиненню нудоти, блювання після анестезії [15].

Які препарати з імбиру є в сучасній фармації України? Це сироп і пастилки "Доктор Мом" (екстракти базилика, імбиру, солодки, куркуми, юстиції, оману, алое, терміналії), "Зинаксин" капсули (екстракти імбиру, альпінії), "Філокоф" сироп (блатта орієнталіс, бріонія, іпекакуана, імбир), "Остеоартізі Актив Плюс" капсули (глюкозаміну гідрохлорид, хондроїтину сульфат, сухі екстракти імбиру, селери, верби білої), "Флороцит" таблетки (імбир, подорожник, м'ята, ромашка аптечна, перстач гусячий), "Ектіс" таблетки (корінь імбиру, артишок, журавлина, актинідія китайська, інулін, аскорбінова кислота, бромелайн), "Лайфгард" капсули (ехінацея, імбир, лимонник китайський, вітамін С, А, цинк), "Вітанорм" капсули (коріння лопуха, кульбаби, імбиру) [9, 11, 13].

Сприятливий вплив імбиру на перебіг остеоартрозу та інших ревматичних захворювань описаний давно у фармакопеех Великобританії, Японії, Швейцарії, Австрії, Китаю, Єгипту [23]. Цей факт послужив поштовхом для розробки препарату на його основі. Фармакологічною ком-

панією "Ferrosan A/S" (Данія) створено лікарський засіб на основі стандартизованих екстрактів імбиру та альпінії "Зинаксин". Фармакологічні ефекти зинаксину реалізуються переважно за рахунок гідрокси-алоксифеніл-сполук, найбільш важливими з яких є гінгерол та шогаол, які мають виражені знеболювальні, протизапальні та жарознижувальні властивості [4, 6]. Доведено, що дані речовини селективно блокують циклооксигеназу-2, синтез простагландину-2, лейкотриєнів, сповільнюють деструкцію хрящової тканини, індуовану фактором некрозу пухлин-а, сприяють відновленню хрящової тканини [5]. В експериментальних дослідженнях виявлено, що складові екстракту імбиру не пригнічують ЦОГ-1, що зумовлює відсутність негативних побічних дій, властивих нестероїдним протизапальним препаратам. Вказуючи на позитивні ефекти зинаксину слід додати, що вони також зумовлені й іншим складником цього препарату - екстрактом альпінії. Альпінія також походить з родини імбирових та зростає в азіатському регіоні, головним чином в Китаї та Індії. Історія її проникнення в Європу та застосування як спеції та лікарського засобу дуже нагадує історію імбиру: більш ніж тисячолітнє застосування в Китаї та Азії, спершу як пряність та шлунково-кишковий засіб, в останні роки - поглиблене вивчення її цілющих властивостей та розширення спектру застосування, що відображено комісією Е (ФРН) у відповідній монографії [15]. Дослідження хімічного складу альпінії показало її близькість до імбиру та певні відмінності. В ній також виявлено різні діарилгептаноїди та феніллакаони (галгангол), ефірні олії лише 0,5-1,5% (1,8 цинеол), флавоноїди (кверцетин, камферол), еугенол. Головними властивостями чинників альпінії є спазмолітичні, завдяки чому альпінія усуває жовчні, кишкові кольки, має вітрогінні ефекти. Складники альпінії проявляють протизапальну та антибактеріальну дію. Діарилгептаноїди пригнічують синтез простагландинів та сприятливо впливають на місцеві порушення мікроциркуляції і метаболізму. Доведено також коронарорітмічні властивості екстракту альпінії та стимулюючу дію на вазомоторний і дихальний центри ЦНС. Є також відомості про фунгіцидні та протипухлинні властивості екстракту альпінії, а також сприятливий вплив відносно усунення побічних ефектів хіміотерапії в онкозахворих. Головне, що побічних ефектів та протипоказань до застосування засобів з альпінії донині не зафіксовано [15].

Отже, комбінація імбирових (імбир та альпінія) в зинаксині є дуже вдалою, доповнюючою ефекти один одного та відповідає віковому спектру поліморбідності у хворих ревматологічного профілю, особливо в контексті серцево-судинної патології та уражень системи травлення.

Результати рандомізованих клінічних досліджень стандартизованого екстракту імбиру свідчать про його вагомий клінічний ефект у лікуванні остеоартрозу, відповідають критеріям доказовості Ib і мають цінність рекомендацій ступеня В згідно з рекомендаціями EULAR (2003) відносно фармакотерапії остеоартрозу [5, 6]. Крім звичайного зинаксину фірмою "Ferrosan A/S" створено "Зинаксин плюс" з кращими хондропротекторними властивостями за рахунок додавання глюкозаміноглікану, а також "Зинаксин-омега-3" з протисклеротичною і протизапальною дією за рахунок додавання ненасичених жирних кислот омега-3 [10].

Аналіз літературних даних свідчить про високу ефективність зинаксину у лікуванні остеоартрозу різного ступеня тяжкості у зв'язку з багатогранним спектром корегуючих властивостей не лише на основні патогенетичні ланки остеоартрозу, а на й супутні патологічні стани, особливо вік-залежні, які опосередковано сприяють прогресуванню остеоартрозу та погіршенню якості життя пацієнтів. Наші власні спостереження із застосування препаратів "Зинаксин", "Зинаксин-плюс" у хворих на остеоартроз, подагру, остеохондроз хребта свідчать про сприятливий вплив цих засобів не тільки на названі ураження опорно-рухового апарату, але і на супутні чи НПЗП-індуковані ураження системи травлення: гастро-, ентеропатії, холецистогепатопатії, дисбактеріоз кишечника [9].

І народна і класична медицина рекомендують імбир не тільки для лікування, але і як потужний профілактичний засіб. Чаї, настоянки, відвари, екстракти з імбиру рекомендують як монопрепарати чи в комбінаціях з іншими засобами для профілактики розвитку шлунково-кишкових захворювань, хвороби Альцгеймера, інсульту, знижують побічний вплив хіміотерапії в гематології та онкології, при неврастенії, кашлі, запаленні сечовивідних шляхів, рото- та носоглотки, ангіні. Є позитивний досвід застосування імбиру у лікуванні дисбактеріозу внаслідок тривалої антибіотикотерапії [18, 21]. Зазначене дає підстави вважати, що імбир можна застосовувати для профілактики більшості поширених захворювань, ризик якими людина бажає попередити.

Незважаючи на багатогранний спектр терапевтичних властивостей імбиру, слід з обережністю його застосовувати при окремих серцево-судинних захворюваннях, оскільки він може знижувати дію гіпотензивних засобів, бета-адреноблокаторів, протидіє антиаритмічним препаратам, підвищуючи ризик гіпокаліємії. Є повідомлення, що імбир підсилює дію антидіабетичних засобів, що може бути корисним у лікуванні цукрового діабету [21].

Одержані дані свідчать про доцільність подальшого вивчення механізмів терапевтичних властивостей імбиру з урахуванням індивідуальної чутливості пацієнтів, підбору адекватної терапевтичної дози та з позицій зростаючої з віком коморбідності системного характеру (серцево-судинна, травна системи, вікові атеросклеротичні ураження судин, хронічні латентні вогнища інфекції), які в кінцевому етапі призводять до значного погіршення якості життя.

Висновок

Імбир та рослинні ліки з нього є перспективними засобами багатосторонньої метаболічної, регуляторної, поліорганної дії, які з урахуванням поліморбідності старіючого населення України доцільно ширше застосовувати у комплексному лікуванні захворювань опорно-рухового апарату, шлунково-кишкового тракту і серцево-судинної системи та мікст-патології з охопленням зазначених систем.

Література.

1. Богмат Л. Опыт применения препарата зинаксин при лечении подростков с начальными проявлениями остеоартроза / Л. Богмат, Н. Шевченко, И. Лебец // Перинатол. и педиатр.-2007.-№3.-С.53-57.
2. Борткевич О.П. Зинаксин с позиций доказательной медицины / О.П. Борткевич, Ю.А. Поскрипко, Е.Ю. Тимошенко // Укр. ревматол. журн.-2007-Т.30, №4.-С.26-29.
3. Ботанико-фармакогностический словарь: Справ.пособие / Под ред. К.Ф. Блиновой, Г.П. Яковлева.-М.: Медицина, 1997.-288с.
4. Журавель І.О. Вивчення ліпофільних сполук рослин родини Zingiberaceae / І.О. Журавель // Український медичний альманах.-2010.-Т.13, №3.-С.87-89.
5. Коваленко В. Опыт применения препарата «Зинаксин» в лечении остеоартроза коленных суставов / В. Коваленко, Г. Проценко, О. Борткевич [и др.] // Ортопед., травматол. и протезир. - 2006. -№3.-С.76-80.
6. Коваленко В.Н. Оценка эффективности и безопасности применения препарата зинаксин в лечении пациентов с остеоартрозом коленных суставов: данные открытого трехмесячного исследования / В.Н. Коваленко, О.П. Борткевич, Е.Ю. Тимошенко // Укр. ревматол. журн.-2004.- № 4, Т.18.-С.49-52.
7. Лесиовская Е.Е. Пастушенков Л.В. Фармакотерапия с основами фитотерапии /Е.Е. Лесиовская.-Гэотар-Мед., 2003. -С.63-150.
8. Марушко Т.В. Использование зинаксина в комплексном лечении ревматоидного артрита у детей / Т.В. Марушко // Соврем. педиатр.-2005. -№1.-С.198-201.
9. Основи фітотерапії і гомеопатії. Наукове видання / [Волошин О.І., Васюк В.Л., Малкович Н.М., Сенюк Б.П.]- Вишніця: Черемош, 2011.- 628 с.
10. Сміян С. Оцінка ефективності зинаксин-глюкозаміну у хворих з анкілозним спонділоартритом і ураженням кульшових суглобів / С. Сміян, У. Слаба, Н. Грималюк // Галицький лікарський вісник.-2010.-Т.17, число4.-С.72-73.
11. Чекман І.С. Клінічна фітотерапія /І.С. Чекман.-К.:А.С.К, 2003.-550с.
12. Ших Е.В. Препараты природного происхождения как альтернативный путь терапии болевого синдрома в ревматологии / Е.В. Ших, Н.Н. Еременко // Вопр. соврем. педиатр. -2008.-Т.7, №1.-С.137-139.
13. Якименко Е.А. Изучение эффективности и безопасности применения зинаксина в комплексной терапии больных остеоартрозом /Е.А. Якименко, Л.В. Закатова, О.Е. Кравчук [и др.]//Укр. терапевт. журн.- 2004.- №1.-С.103-106.
14. Altman R.D., Marcussen K.C. Effects of a ginger extract on knee pain in patients with osteoarthritis/R.D. Altman, K.C. Marcussen // Arthritis Rheum. - 2001.-Vol.44. -P.-2531-2538.
15. Baumler S. Heilpflanzen Praxis Heute.-Munchen, 2007.-989s.
16. Bliddal H. A randomized, placebo-controlled, cross-over study of ginger extracts and Ibuprofen in osteoarthritis / H. Bliddal, A. Rosetzky, P. Schlichting [et al] // Osteoarthritis and Cartilage. - 2000. Vol.8.-P. 9-12.
17. Ernst E. Phytotherapie des Colon irritabile: ein systematische Review. In: Riebrock N (Hrsg): Phytopharmaka VI.-2000.-S.229-234.
18. Falch B. Ingwer-nicht nur ein Gewurz / B. Falch, J. Reichling, R. Saller//Dtsch.ApothekZtg.: 1997.-Bd.137.-S.4267-4278.
19. Germer S. Ingwer- eine vielseitige Arzneidroge / S. Germer, G. Franz//Dtsch.Apothek Ztg. : 1997.-Bd.137. -S.4260-4266.
20. Frondosa' C.G. An in Vitro Screening-Assay for Inhibitors of Proinflammatory Mediators in Herbal Extracts Using Human Synovocyte Cultures In Vitro / C.G. Frondosa, A.Sonrabi, A. Polotsky [et al] // Cell. Dev.Biol. Anim.-2004.Vol.40-P.95-101.
21. Schuhbaum H. Ingwer: Gewurz-und vielseitige Arzneipflanze/H. Schuhbaum, G. Franz//Z. Phytotherapie, 2000.-Bd.26 (4).-S.203-209.
22. Weiss R.F. Fintelmann Lehrbuch der Phytotherapie Hippokrates.-1999.-485 s.
23. Wigler I. The effects of Zintona Ec (a ginger extract) on symptomatic gonarthitis / I. Wigler, I. Grotto, D. Caspi [et al] // Osteoarthritis Cartilage. -2003. - Vol.11. -P. 783- 789.

Надійшло до редакції 30.03.2012

УДК: 615.322:582.548.27

О.І. Волошин, Н.В. Бачук-Понич, Л.О. Волошина, В.Л. Васюк ІМБИР: ДЖЕРЕЛО РОСЛИННИХ ЛІКІВ БАГАТОСТОРОННЬОЇ ТА ПОЛІОРГАННОЇ ДІЇ (огляд літератури)

Ключові слова: імбир, ревматичні, шлунково-кишкові захворювання, лікування, профілактика.

У статті наведений аналіз наукової інформації про клінічні та експериментальні дослідження в лікуванні ревматичних, шлунково-кишкових захворювань, судинних уражень периферичних судин та інших органів за допомогою препаратів імбиру та перспективи подальших досліджень.

О.И. Волошин, Н.В. Бачук-Понич, Л.О. Волошина, В.Л. Васюк ИМБИРЬ: ИСТОЧНИК РАСТИТЕЛЬНЫХ ПРЕПАРАТОВ МНОГОКОМПОНЕНТНОГО И ПОЛИОРГАННОГО ДЕЙСТВИЯ (обзор литературы)

Ключевые слова: имбирь, ревматические, желудочно-

кишечные заболевания, лечение, профилактика.

В статье приведен анализ научной информации о клинических и экспериментальных достижениях в лечении ревматических, желудочно-кишечных заболеваний, сосудистых поражений периферических сосудов и других органов с помощью препаратов имбиря и перспективы дальнейших исследований.

O.I Voloshin, N.V. Bachuk-Ponich, L.O. Voloshina, V.L. Vasiuk ZINGIBER: THE SOURCE OF PLANT PREPARATIONS OF A MULTICOMPONENT AND MULTISYSTEM ACTION (a bibliographical review)

Keywords: zingiber, rheumatic, gastrointestinal disease, treatment, prevention.

The paper submits an analysis of scientific information, dealing with clinical and experimental achievements in treating rheumatic, gastrointestinal diseases, vascular lesions of the peripheral vessels and other organs with the help of zingiber preparations and prospects of further studies.